

Lynn Hillary – L. Hillary LL.M. is promovenda aan de Open Universiteit en doet onderzoek naar het interstatelijk vertrouwensbeginsel en extern Europees asielrecht.

Interstatelijk vertrouwen buiten de EU-grenzen

De relatie tussen de Dublin-criteria, om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor een asielverzoek, en bescherming van mensenrechten in de lidstaat die verantwoordelijk wordt geacht, is de praktijk vaak een heet hangijzer. Dat heeft diep ingrijpende gevolgen, bijvoorbeeld voor asielzoekers die via Italië naar Nederland reisden, maar ondanks aanhoudende signalen van ondoelmatige opvang worden overgedragen aan Italië.

Met het grote praktische belang van het interstatelijk vertrouwensbeginsel voor het Dublinsysteem, kwam ik in aanraking toen ik werkte als consulent asielrecht op het landelijk bureau van VluchtelingenWerk Nederland en als juridisch medewerker bij de vreemdelingenkamer van Rechtbank Zwolle.

Dit motiveerde mij om onderzoek te doen naar het interstatelijk vertrouwensbeginsel. In mijn promotieonderzoek bestudeer ik dit beginsel in het licht van algemene beginselen van Unierecht en in de context van het extern Europees asielrecht. Het betreft dus verschillende ontwikkelingen in het asielrecht, maar mijn proefschrift zal ook ruimer Europees bestuursrechtelijk zijn.

In de loop van mijn promotieonderzoek begon ik me af te vragen of de tijd niet rijp is om het interstatelijk vertrouwensbeginsel te beschouwen als algemeen beginsel van Unierecht en welke benadering van interstatelijk vertrouwen dan het meest in lijn met het Unierechtelijke mensenrechtenkader zou kunnen zijn.

Dit vraagstuk speelt volgens mij niet alleen in het Dublinsysteem, maar ook in het extern

Europees asielrecht. Steeds vaker wordt asiel- en migratierecht immers niet alleen ontwikkeld met het oog op personen die zich reeds in Europa bevinden. Ook extern, buiten de grenzen van de EU, wordt migratie ‘gemanaged’, met als bekend voorbeeld de EU-Turkije Deal.

Is de tijd niet rijp om het interstatelijk vertrouwensbeginsel te beschouwen als algemeen beginsel van Unierecht?

Momenteel houdt mij de relatie tussen de lidstaten, in de context van het extern Europees asielrecht, erg bezig. Beïnvloedt het wederzijdse vertrouwen tussen de lidstaten hun juridische relatie wanneer ze buiten de grenzen van de EU samenwerken en, zo ja, hoe? En hoe komt de wisselwerking tussen mensenrechten en het interstatelijk vertrouwensbeginsel in het externe EU-recht tot uiting?

Sluitende en eenduidige antwoorden op deze vragen zijn onmogelijk – en in strijd met opzet en doel van (mijn) promotieonderzoek. Wel hoop ik dat mijn proefschrift te zijner tijd een discussie op gang kan brengen, bij voorkeur zowel in academische kringen als in de rechtspraak. Over de manieren waarop intra-Europese samenwerking ook buiten de EU-grenzen kan plaatsvinden, hoe de wisselwerking tussen mensenrechten en Unierechtelijke beginselen daarmee kan worden geëxtrapoleerd, en hoe ook in het externe Unierecht de balans tussen effectieve samenwerking en mensenrechtenbescherming kan worden gezocht en gevonden.